

Kiegészítések az Anjou-kori Oklevéltár XXIV. kötetéhez (1340)

2001 nyarán, tehát immár 6 éve jelent meg a címben jelzett könyvem, ami, hasonlóan a többi Anjou-kori Oklevéltár-kötethez,¹ igyekezett a minél nagyobb teljességre törekedve összegyűjteni az adott év oklevéltermését. Természetesen az ilyen, nagyobb volumenű gyűjtőmunkákat igénylő forráskiadások esetén mindig adódhatnak a legjobb szándék ellenére is hiányok egy adott kötetben: ezek egy része nyilván a szerző mulasztásaiból fakad, más részük az általa használt segédletek hiányaiból, pontatlanságaiból, melyekre csak utóbb derül fény. Az elmúlt években magam is találtam néhány olyan forrást, amiknek már akkor azon kötetbe kellett volna kerülniük – ezeket közlöm most pótlólagosan regesztaformában. Csak olyan forrásokra térek itt ki, amelyek teljes bizonyossággal 1340-ben keltek és (tartalmi) átiratban vagy pápai regisztrumban maradtak fenn.

A pótlásokon túl néhány rövid korrigálást is meg kell tennem. A kötet 18. regesztájánál (Tamás erdélyi vajda, 1340. jan. 11.) a helyes jelzetszám Df. 252 744., a 406. kivonatnál (Miklós pálos perjel, 1340. jún. 23.) Df. 256 542., a 764. számúnál (szepesi kápt., 1340.) Dl. 60 257. A 761. számú oklevelet (esztergomi kápt., 1340.) Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor nem 1343. nov. 13-án írta át tartalmilag, hanem dec. 1-jén.

A 28. és 401. számú, pálosokkal kapcsolatos regeszták jelzete Df. 286 489. (ELTE Kvt. Cod. Lat. 115.), azzal a megjegyzéssel, hogy a jelzet alatti protocollum-kötet első fele, ahol a pálos monostorokra vonatkozó oklevélkivonatok vannak, egyáltalán nincs listázva az OL-adatbázisban,² csak a pápai okleveleket sorjázó második fele. E hiányosságot egy újabb verzióban érdemes lenne orvosolni.

---

¹ Anjou-kori Oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. Szerk. ALMÁSI TIBOR (XI–XIV.), BLAZOVICH LÁSZLÓ (VII–VIII., X., XXI.), GÉCZI LAJOS (VII., IX–X., XXI.), KÓFALVI TAMÁS (XIV.), KRISTÓ GYULA (I–VI., XVII., XIX.), MAKK FERENC (XIX.), PITI FERENC (XX., XXIII–XXIV., XXVI–XXVII.), SEBŐK FERENC (XXV.), TÓTH ILDIKÓ (XV.). Budapest–Szeged 1990–. A továbbiakban a szövegben szereplő bármiféle rövidítést e sorozat szokása alapján tüntetem fel, külön itteni feloldás nélkül.

² A középkori Magyarország levéltári forrásainak adatbázisa (DL-DF 4.2). CD-ROM. Szerk. RÁCZ GYÖRGY. Budapest 2003. (Arcanum Digitéka)

A teljesen kiadatlanak vélt oklevelekhez: az 57. számú oklevél kiadása AO. IV. 392–393. (1344. febr. 1-jei dátummal), a 245.-é Fejérm. Szfv. Évk. 1893. 334., az 509.-é Fierens, XII. Benedek nr. 650.

A 215. számú oklevél másodpéldányának azóta előkerült a Df. jelzete, ez 261 311. (a kötetben csak a régi levéltári jelzetet tudtam megadni).

A 347. számú, Smič. X. 556–557. olvasata alapján közölt oklevélben a dátumban „*in domo nostra Turana*” szerepel, ez azonban helyesen *Aurana*, vagyis nem torinói, hanem vránai johannita rendház – e vonatkozásban tehát a névmutató is pontatlan.³

A 608. számú oklevélnek (1340. okt. 18. u.) az apparátusban feltüntetett jelzeten túl (Pál országbíró, 1341. máj. 19., Dl. 103 162.) időközben előkerült egy másik (az OL-listában nem szereplő) tartalmi átírata is (Nagymartoni Pál országbíró, 1342. jan. 19. > szepesi kápt., 1342. ápr. 14., Dl. 103 170.). Mivel ez bővebben idézi az egykori eredeti oklevelet, érdemes újabb regesztát közölni, amiből az is kiderül, hogy az oklevél valójában pár nappal később, okt. 22. után kelt.

Mindezen pótlások szerencsére a kötetben szereplő anyagnak csak töredékét teszik ki, így az akkori gyűjtés és feldolgozás mai szemmel nézve is kellően alaposnak nevezhető. Természetesen előbb-utóbb a többi Anjou-oklt. kötetnél is érdemes lesz az efféle pótlásokat elvégezni, akár efféle önálló tanulmányokban is, hiszen az ittenihez hasonló okokból kifolyólag a többi évvel kapcsolatban is feltűnhettek a vonatkozó kötet megjelenése óta újabb források.

A dolgozat végi táblázat összefoglalása az idézett OL-adatbázis 1340. évre vonatkozó datálási hibáinak. Ezekből kiderül, hogy adott oklevelek miért más dátum alatt szerepelnek az Anjou-oklt. XXIV. kötetében, mint az adatbázisban, az is, hogy egyes jelzetek miért nem szerepelnek egyáltalán, illetve, hogy az ott más évhez besorolt oklevelek miért kaptak helyet az 1340-es kötetben. Célszerű lenne ezen korrigálások majdani felvételét az adatbázis következő verziójába, hogy e nagyon hasznos segédlet és az oklevéltár minél inkább összhangba kerüljenek dátumaikban.⁴

---

³ A javítás szükségességére Hunyadi Zsolt kollegám hívta fel figyelmem, szívésségét ezúton is köszönöm.

⁴ A táblázatban *-gal jelölt elemeket még az 1999. évi OL-adatbázis (Magyar Országos Levéltár. Királyi könyvek, Mohács előtti oklevelek. CD-ROM. Készítették: RÁCZ GYÖRGY - VISSI ZSUZSANNA - TROSTOVSKY GABRIELLA - NÉMETH ISTVÁN. Budapest 1999.) datálta a jelzett, téves időpontra. Ezeket a 2003-as verzió már – kivéve egy esetet, lásd ** – kijavította (igaz, „kékcédulán” megjegyzéssel a téves dátumot is közölve). Azért tüntettem fel azonban ezen találatokat is, mert a kötet készítésekor értelemszerűen még csak az 1999-es adatbázist használhattam.

1310. máj. 24. ? : 1340. máj. 21.

László budai olvasókanonok, a váradi egyház kanonoka, András erdélyi püspök lelkiekben és püspöki ügyekben általános vikáriusa tudatja, hogy Ajka-i Péter fia: János a maga és fr.-e: László litteratus nevében ügyvédvalló levéllel anyjuk: Erzsébet nemes asszony, Vörös (Ruffus) Danila leánya, ezen Aika-i Péter felesége leánynegyede ügyében – ami az ország szokása szerint az atyai (patrimonialis) birtokokból e nőt megilleti (e leánynegyed jog szerinti megszerzését Erzsébet a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent ügyvédvalló levelével Jánosra és Lászlóra bízta) – ezen Danela fiát: Ivan-t, Olivér fiát: Andrást, valamint Lőrinc fiait: Miklóst, Jánost és Lászlót (Olivér és Lőrinc is Danela fiai) bírói úton a vikárius előtt perbe vonta. Végül az atyafisági szeretet miatt, a vikárius bírói engedélyével és közvetítők (compositor) közbenjárásával úgy egyeztek meg a vikárius más egyezséglevele szerint, hogy András és Lőrinc fiai e leánynegyedért fizetnek Erzsébetnek ..... (minden [M.-t] 50 garassal számolva), mégpedig máj. 17-én (f. IV. prox. an. diem Rogacionum) és jún. 5-én (2. [die] fe. Penth.). Az első időpontban Ivan, András és Lőrinc fiai a ..... egy összegben kifizették Aika-i Péter fia: Jánosnak, aki azt Erzsébet nevében ügyvédvalló levéllel átvette, és így őket e leánynegyed ügyében nyugtatta. Erről a vikárius pecsétjével megerősített nyílt oklevelet ad ki. D. domin. die prox. an. diem Rogacionum, a. d. 1310. [?: 1340.]

Má.: Dl. 86 912. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium. 33. J. 518.) Újkori, hiányos.
Megj.: Javított évszámmal közölte AOKlt. II. 890–891. számok között.

1340. aug.

Az 1340. évi rhodoszi johannita generális káptalan rendelkezése szerint a mester nem nevezhet ki senkit, amíg a káptalan össze nem ült, s erre nem adott felhatalmazást neki. A kinevezettek között szerepel Peyre Cornuti, Mo. perjele (prior dungrie).

E.: National Library of Malta. Archives of the Order of Malta. 280. fol. 45r–46v.
K.: Hunyadi Zs., AUSz. AH. CXVI. (2002) 39–40. (e dátummal)

(1340. okt. 22. u.)

[I.] Károly király (H) nyílt oklevele szerint az uralkodó Bálinttal, a királyi aula ifjával mint királyi emberrel Cwnczlin pap, a Scepus-i kápt. tanúsága alatt a Sarus m.-i Clyngbergh (Tá. 2.: Clingberg) nevű birtokot – korábbi adományát megújítva – 1340. okt. 18-án (in fe. B. Luce ewang., a. d. 1340.) Bayur-i (Tá. 2.: Baiur) Péter fiának: Beke-nek (Tá. 2.: Becke) örök birtoklásra iktattatta, Bálint pedig mindezt okt. 16-án (in fe. B. Galli conf.) Epperies-en, okt. 17-én (in crastino eiusdem) Zedlecze-n, okt. 19-én és okt. 22-én (V. f. et domin. die prox. preterita) pedig Cassa városában a vásárokon nyilvánosan kihirdette.

Tá.: 1. Nagymartoni Pál országbíró, 1341. máj. 19. Dl. 103 162. (Batthyány lt. Bajomi cs.)

2. Nagymartoni Pál országbíró, 1342. jan. 19. > Szepesi kápt., 1342. ápr. 14. Dl. 103 170. (Uo.)

[1340.] dec. 28.

[XII.] Benedek pápa a Lengres-i Jakab Mo.-i (U) pápai követ ottani halálával megüresedett Narbonne-i (Narboniensis) egyházm.-i plébániát más személynek adja. [D.] V. Kal. Jan., [pápaságának 6. évében, 1340.]

R.: Vidal II. 7792. szám. (ASV. Reg. Vat. vol. 128. nr. 383. alapján.)

[1340.] dec. 28.

[XII.] Benedek pápa a Lengres-i Jakab Mo.-i (U) követ halálával a Carpentras-i (Carpentoratensis) egyházban megüresedett kanonokságot, prebendát és sacristia-t más személynek adja. [D.] V. Kal. Jan., [pápaságának 6. évében, 1340.]

R.: Vidal II. 7799. szám. (ASV. Reg. Vat. vol. 128. nr. 170. alapján.)

1340.

A váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent 1340. évi tudományvevő oklevele szerint a királyi ember és a konvent embere megtudták, hogy Donch mr. fiai: László és János Bozyas-i Napakor Bozyas birtokhoz tartozó, Gumulchenus melletti földrészének szénáját az oláh Tatandus-szal, Jazy-i vajdájukkal és számos ottani oláhhall lekaszáltatták, és e földrész más haszonvételeit is elvetették (holott per van a felek között függőben).

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1342. máj. 15. AL. Kolozsvár. Bánffy cs. lt. 369. (Df. 260 921.)
Újkori Má.-ban.

K.: Doc. Trans. IV. 602. (Tá.-ban.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 88. (Tá.-ban.)

OL-lista szerinti dátum, kiadó, jelzet	Korrigálás és/vagy megjegyzés
1310. nov. 11. I. Károly király. Df. 268 837.	1340. máj. 11.
1318. máj. 11. vasvári kápt. Df. 230 288.	1340. júl. 3.
1336. jan. 27. I. Károly király. Df. 204 355.	1340. jan. 17.
1340. jan. 14. Druget Vilmos nádor. Dl. 73 646.	jan. 22.
1340. jan. 18. János borsodi főesp. Df. 268 348.	jan. 25.
1340. jan. 26. pozsonyi kápt. Df. 261 239.	1400. jan. 26.
1340. febr. 2. vasvári kápt. Df. 286 775.	1390.
1340. febr. 4. Zala m. Dl. 3291.	febr. 3.
1340. febr. 9. I. Károly király. Df. 237 791.	1346. febr. 9. I. Lajos király
1340. febr. 9. zágrábi kápt. Df. 283 555.	László zágrábi püspök
1340. febr. 26. Miklós pozsonyi c. Dl. 95 562	szept. 23.
1340. márc. 8. Pál országbíró. Df. 200 869.	márc. 8. körül (a dátumnál hiányos)
1340. márc. 17. XII. Benedek pápa. Df. 291 792.	nincs magyar vonatkozása
1340. márc. 18. Borsod m. Dl. 89 289.	júl. 14.
1340. márc. 18. Péter közjegyző. Df. 281 702.	1400. márc. 18.
1340. márc. 18. I. Károly király. Df. 266 379.	1341. márc. 18.

1340. márc. 20. esztergomi keresztes konvent. Df. 208 484.	márc. 5.
1340. márc. 22. váradi kápt. Dl. 107 407.	1350. márc. 3.
1340. márc. 25. I. Károly király. Dl. 104 779.	1341. nov. 8–15. között. jászói konvent
1340. márc. 25. után. fehérvári kápt. Dl. 90 920.	márc. 25.–máj. 1. között
1340. márc. 30. váci kápt. Dl. 89 910.	márc. 3.
1340. márc. 30. I. Károly király. Dl. 94 367.	ápr. 6.
1340. ápr. 4. Demeter budai prépost. Df. 285 555.	máj. 2.
1340. ápr. 9. körül. pozsonyi kápt. Df. 261 311.	ápr. 7.
*1340. ápr. 14. Szabolcs m. Dl. 51 140.	1341. ápr. 14. vagy utána (a napi dátumnál hiányos)
1340. ápr. 15. Pál országbíró. Df. 243 743.	ápr. 13.
1340. ápr. 18. János várhadhegyfoki prépost. Dl. 37 219.	ápr. 19. János várhadhegyfoki prépost és a konvent
1340. ápr. 23. I. Károly király. Df. 281 330.	ápr. 15.
1340. ápr. 26. Csanád esztergomi érsek. Df. 273 035.	máj. 10.
1340. ápr. 26. szepesi kápt. Df. 272 601.	ápr. 27.
1340. ápr. 26. Hont m. Df. 248 268.	jún. 14.
1340. ápr. 26. Hont m. Df. 248 274.	jún. 14.
1340. ápr. 29. Dancs zólyomi ispán. Df. 283 070.	1313.
1340. ápr. 30. XII. Benedek pápa. Df. 291 742.	nincs magyar vonatkozása
*1340. máj. 2. Fejér m. Dl. 51 141.	1341. máj. 2.
1340. máj. 5. Pál országbíró. Dl. 51 142.	1341. máj. 5.
1340. máj. 7. esztergomi kápt. Dl. 3284.	máj. 8.
1340. máj. 14. Pál országbíró. Dl. 2689	máj. 15.
1340. máj. 14. I. Károly király. Dl. 2689.	máj. 15.
1340. máj. 15. János egri vikárius. Dl. 90 765.	János kazai perjel, máj. 19.
1340. máj. 15. leleszi konvent. Df. 284 737.	1400. máj. 15.
1340. máj. 16. kolozsmonostori konvent. Dl. 28 898.	máj. 22.

1340. máj. 18. Pál országbíró. Dl. 98 419.	jún. 7.
*1340. máj. 19. aradi kápt. Dl. 51 142.	1341. máj. 19.
1340. máj. 22. Péter erdélyi alvajda. Df. 253 659.	máj. 25.
1340. máj. 23. Miklós nádor. Dl. 43 389.	1350. máj. 23.
1340. máj. 23. Pál országbíró. Df. 237 023.	jún. 23.
1340. máj. 23. Miklós nádor. Dl. 43 172.	1350. máj. 23.
1340. máj. 23. I. Károly király. Df. 259 019.	1329 vagy 1330 máj. 23.
1340. máj. 25. kolozsmonostori konvent. Df. 244 447.	máj. 22.
1340. máj. 25. fehérvári kápt. Dl. 49 286.	jún. 1.
*1340. máj. 26. Szabolcs m. Dl. 51 143.	1341. máj. 26.
1340. jún. 1. pécsváradi konvent. Dl. 3315.	váradhegyfoki konvent
1340. jún. 5. pozsonyi kápt. Df. 226 882.	jún. 4.
1340. jún. 10. veszprémi kápt. Df. 266 179.	1341. jún. 2.
1340. jún. 11. veszprémi kápt. Df. 266 179.	jún. 11–szept. 15. között. Pál országbíró
1340. jún. 13. Tamás erdélyi vajda. Df. 256 347.	I. Károly király
1340. jún. 14. turóci konvent. Df. 283 070.	ilyen oklevél nincs a turóci registrumban
1340. jún. 15. ? kápt. Df. 279 094.	valószínűleg: győri kápt.
1340. jún. 15. Miklós nádor. Dl. 96 216.	1350. jún. 17.
1340. jún. 16. Augustinus gradicei apát. Df. 286 280.	nincs magyar vonatkozása
1340. jún. 19. Pál országbíró. Df. 285 813.	1344. máj. 8.
1340. jún. 23. Gyba város. Dl. 65 274.	1342. jún. 23.
1340. jún. 23. zágrábi kápt. Df. 256 542.	Miklós pálos provincialis perjel
1340. jún. 24. körül. ? m. Dl. 108 052.	Zemplén m.
1340. jún. 26. XII. Benedek pápa. Df. 291 787.	nincs magyar vonatkozása
1340. jún. 26. XII. Benedek pápa. Df. 291 787.	nincs magyar vonatkozása
1340. jún. 28. XY nádor. Dl. 75 374.	1360. jún. 17. Kont Miklós nádor
1340. jún. 29. XII. Benedek pápa. Df. 291 788.	nincs magyar vonatkozása
1340. jún. 29. XII. Benedek pápa. Df. 291 788.	nincs magyar vonatkozása

1340. júl. 1. erdélyi vikárius. Dl. 27 138.	Tamás erdélyi órkanonok, erdélyi vikárius
1340. júl. 1. I. Károly király. Dl. 16 100.	ilyen oklevél nincs a turóci registrumban
1340. júl. 10. XII. Benedek pápa. Df. 291 787.	júl. 14.
1340. júl. 23. XII. Benedek pápa. Df. 291 742.	nincs magyar vonatkozása
1340. júl. 23. után. győri kápt. Dl. 31.	júl. 23–júl. 30. között
1340. júl. 24. XII. Benedek pápa. Df. 291 792.	nincs magyar vonatkozása
1340. júl. 25. XII. Benedek pápa. Df. 291 788.	nincs magyar vonatkozása
1340. júl. 29. pécsi kápt. Dl. 67 711.	júl. 28.
1340. júl. 30. után. Pál országbíró. Dl. 106 664.	júl. 30–aug. 27. között
1340. aug. pécsváradi konvent. Df. 259 851.	1342. aug.
1340. aug. fehérvári keresztes konvent. Df. 200 871.	1340. aug. 20.
1340. aug. 1. XII. Benedek pápa. Df. 291 742.	nincs magyar vonatkozása
**1340. aug. 11. / év nélkül. I. Lajos király. (Alt. kelt.: 1342–1349.)	1360. aug. 14.
1340. aug. 27. előtt. Pál országbíró. Dl. 31.	1340. júl. 30–aug. 27. között
1340. aug. 27. győri kápt. Dl. 31.	1340. aug. 27–szept. 3. között
1340. aug. 27. után. győri kápt. Dl. 31.	1340. aug. 27–szept. 3. között
1340. aug. 8. XII. Benedek pápa. Df. 291 790.	nincs magyar vonatkozása
1340. szept. 9. Pál bán fia István kőrösi c. Dl. 35 864.	szept. 23.
1340. szept. 10. leleszi konvent. Dl. 77 719.	1360. szept. 13.
1340. szept. 14. egri kápt. Dl. 25 767.	bizonyosan 1340. után, de az erősen hiányos és foltos hártyából konkrét év nem vehető ki
1340. szept. 25. Pál országbíró. Dl. 3327.	1341. szept. 25.
1340. szept. 28. kői kápt. Df. 274 067.	okt. 13.
1340. okt. 3. Szentmárton város. Dl. 193.	I. Károly király
1340. okt. 3. Szentmárton város. Dl. 163.	I. Károly király
1340. okt. 6. szekszárdi konvent. Dl. 77 216.	1346. okt. 6.

1340. okt. 18. után. szepesi kápt. Dl. 103 162.	Nincs ilyen oklevél a tartalmilag átíró keretben
*1340. okt. 28. pécsváradi konvent. Df. 268 194.	1304. okt. 28.
1340. nov. 2. pozsonyi kápt. Dl. 102 760.	nov. 1. körül
1340. nov. 3. Gelet fia Miklós turóci c. Dl. 73 570.	1341. aug. 9.
1340. nov. 3. Meskó veszprémi püspök. Dl. 94 245.	nov. 5.
1340. nov. 7. I. Károly király. Dl. 1936.	nov. 14.
1340. nov. 8. I. Károly király. Dl. 73 570.	nov. 3.
1340. nov. 13. XII. Benedek pápa. Df. 291 792.	nincs magyar vonatkozása
1340. nov. 18. esztergomi vikárius. Dl. 24 418.	Péter egegi pap, esztergomi alvikárius
1340. nov. 22. Druget Vilmos nádor. Dl. 63 664.	okt. 20.
1340. nov. 30. vasvári kápt. Df. 282 057.	1360. nov. 30.
1340. nov. 30. után. budai kápt. Dl. 105 195.	nov. 30–dec. 14. között
1340. nov. 30. után. budai kápt. Df. 249 089.	nov. 30–dec. 14. között
1340. dec. 5. Pál országbíró. Df. 270 047	szept. 10.
1340. dec. 5. XII. Benedek pápa. Df. 291 792.	nincs magyar vonatkozása
1340. dec. 7. Izsép nádori albíró. Dl. 68 847.	dec. 7. után
1340. dec. 9. Pál országbíró. Df. 252 601.	dec. 9. után
1340. dec. 14. aradi kápt. Dl. 76 624.	dec. 17.
1340. dec. 15. Pál országbíró. Dl. 12 809.	dec. 18.
1340. dec. 20. András pozsonyi c. Df. 279 246.	1240. dec. 20.
1340. dec. 20. Pál országbíró. Dl. 15. (2 db.)	csak 1 ilyen oklevél van a tartalmilag átíró keretben
1340. dec. 26. Miklós zalai c. Dl. 3342.	dec. 31.
1340. Pál országbíró. Df. 278 507.	1341. jan. 22.
1340. Pál országbíró. Dl. 2871.	nov. 26.
1340. I. Károly király. Dl. 90 443.	dec. 7.
1340. I. Károly király. Dl. 30 636.	márc. 29. előtt
1340. I. Károly király. Dl. 104 526.	márc. 19.

1340. I. Károly király. Df. 266 606.	aug. 25.
1340. I. Károly király. Dl. 102 952.	aug. 25.
1340. jászói konvent. Dl. 90 443.	esztergomi kápt.
1340. Heves m. Dl. 30 636.	márc. 29.
1340. egri kápt. Dl. 60 520.	1346.
1340. egri kápt. Df. 266 084.	nov. 12.
1340. esztergomi kápt. Df. 283 070.	jan. 22.
1342. júl. 2. pannonhalmi konvent. Df. 207 170.	1340. nov. 11.

FERENC PITI

**Additions to the volume XXIV of series „Charters of the Angevin Era”
(1340)**

The author of this study published his book 6 years ago in which almost 800 excerpts of charters illustrating the Hungarian Angevin era (1301–1387) were issued from the year 1340. This study contains some excerpts of charters which were unpublished that time and has been found since 2001 from the year of 1340, completing this way the book mentioned above.